

SM

STUDIA

METHODOLOGICA

Тернопільський національний педагогічний університет (Україна)
The Jan Kochanowski University (JKU) in Kielce (Poland)

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка (УКРАЇНА)
Університет Яна Кохановського в Кельцах (ПОЛЬЩА)

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University (UKRAINE)
Jan Kochanowski University in Kielce (POLAND)

ISSN 2307-1222

DOI 10.32782/2307-1222.2024-58

STUDIA METHODOLOGICA

Випуск 58
Заснований 1993 року

Issue 58
Founded in 1993

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Всі права захищені.

Жодна частина цього журналу не може бути передрукована чи відтворена без письмового дозволу видавця – ТНПУ (Україна), UJK (Польща)

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Лабашук Оксана – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Вільчинська Тетяна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загального мовознавства і слов'янських мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Гарасим Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Грицак Наталія – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Дацків Ольга – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Женюхова Катерина – доктор філософії (славістика та слов'янські мови), доцент, професор Інституту славістики ім. Яна Станіслава САН, професор кафедри словацької мови та літератури Університету Кирила і Мефодія в Трнаві, Словаччина

Крижановська Ольга – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української та зарубіжної літератури, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Лещак Олег – доктор філологічних наук, професор надзвичайний, професор Інституту Літературознавства і Мовознавства, Університет ім. Яна Кохановського в Кельце, Польща

Луцак Наталія – доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Мазуркевич Міхал – доктор філологічних наук, професор, професор Інституту літературознавства і мовознавства, Університет ім. Яна Кохановського в Кельце, Польща

Навольська Галина – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Присяник Оксана – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри управління соціальними комунікаціями, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Решетука Тетяна – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри журналістики, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Сендерська Йоанна – доктор філологічних наук, професор надзвичайний, професор Інституту літературознавства і мовознавства, Університет імені Яна Кохановського в Кельце, Польща

Слижук Олеся – кандидат педагогічних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури, Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України, Україна

Сорока Ольга – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Яценко Таміла – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури, Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України, Україна

Друкується за рішенням ученої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 4 від 26 листопада 2024 р.)

Видання «Studia Methodologica» зареєстровано у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 935 від 21.03.2024 року

Фахова реєстрація (категорія «Б»): Наказ МОН України № 1309 від 25 жовтня 2023 року (додаток 4)

Спеціальності: 014 – Середня освіта, 035 – Філологія

Періодичність: 2 рази на рік.

Редакція не завжди поділяє погляди авторів. Матеріали друкуються мовою оригіналу

All rights reserved

No part of this journal may be reprinted or reproduced without permission in writing from the publisher – TNPU (Ukraine), UJK (Poland)

EDITOR IN CHIEF

Labashchuk Oksana – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of the Department of Ukrainian and Foreign Literatures and Methods of their Study, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Vilchynska Tetiana – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of the Department of General Linguistics and Slavic Languages, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Harasym Tetiana – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of English Philology and English Language Teaching Methods, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Hrytsak Nataliia – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Ukrainian and Foreign Literatures and Methods of their Study, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Datskiv Olha – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of English Philology and English Language Teaching Methods, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Žeňuchová Katarína – Doctor of Philosophy (Slavic Studies and Slavic Languages), Associate Professor, Professor of Jan Stanislav Institute of Slavistics, Slovak Academy of Sciences, Professor of the Department of Slovak Language and Literature of University of Ss. Cyril and Methodius in Trnava, Slovakia

Kryzhanovska Olha – Doctor of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Ukrainian and Foreign Literature, Luhansk Taras Shevchenko National University, Ukraine

Leshchak Oleg – Doctor of Philological Sciences, Professor Extraordinary, Professor at the Institute of Literary Studies and Linguistics, Jan Kochanowski University of Kielce, Poland

Lupak Nataliia – Doctor of Pedagogical Sciences, Candidate of Philological Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Methodology of Primary and Preschool Education, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Mazurkiewicz Michał – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of the Institute of Literary Studies and Linguistics, Jan Kokhanowski University in Kielce, Poland

Navolska Halyna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Prosianyk Oksana – Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Communications Management, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

Reshetukha Tetiana – PhD in Social Communications, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department of Journalism, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National University, Ukraine

Senderska Joanna – Doctor of Philological Sciences, Professor is extraordinary, Professor of the Institute of Literary Studies and Linguistics, Jan Kokhanowski University in Kielce, Poland

Slyzhuk Olesia – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the Ukrainian Language and Literature Teaching Department, Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Ukraine

Soroka Olha – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Social Work and Management of Sociocultural Activities, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Yatsenko Tamila – Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Research Fellow, Chief Researcher of the Department of Teaching Ukrainian Language and Literature, Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Ukraine

It is printed by the decision of the Academic Council of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Protocol No. 4 from 26 November 2024)

Journal “Studia Methodologica” is registered of Print media entity: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine: Decision No. 935 as of 21.03.2024

Professional registration (category «B»): Decree of MES No. 1309 (Annex 4) dated October 25, 2023

Specialties: 014 – Secondary education, 035 – Philology

Periodicity: 2 times a year.

The editors do not always share the views of the authors. Materials are printed in the original language

ЗМІСТ

ФІЛОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Галина ВИШНЕВСЬКА ОБ'ЄКТИВАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ВІДЬМА» У ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ЮЛУША СЛОВАЦЬКОГО.....	8
Оксана ГАЛЬЧУК МАЛА ПРОЗА ГАЛИНИ ПАГУТЯК ЯК МЕТАНОВЕЛІСТИКА.....	17
Ірина ДІЛАЙ ДІЄСЛОВО В СИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	27
Olha DOVBUSH, Tetiana HARASYM, Iryna SKOREIKO-SVIRSKA THE ROLE OF MASS LITERATURE IN INTERCULTURAL COMMUNICATION: GENRE FICTION AS A DYNAMIC CULTURAL PHENOMENON.....	36
Ольга КАЗАНОВА ЕСЕЇСТИЧНЕ ПИСЬМО ЯК ХУДОЖНЯ ПРАКТИКА (НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ ЕСЕЇВ «25 ЕСЕ ПРО ГОЛОВНЕ»).....	46
Olga KOSOVYCH, Nazarii SLOBODIAN, Kateryna NESTERCHUK PARADIGMATISCHE STRUKTUR DER ERZÄHLUNGEN ÜBER DEUTSCHLAND: PLOT DES MÜNDLICHEN AUTOBIOGRAFISCHEN NARRATIVS.....	54
Світлана КРИШТАЛЬ МЕТАФОРА В СИСТЕМІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ).....	66
Надія КУТАЄВА ІРЛАНДИЗМИ В УЗУСІ ТУРИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ: ГАСТРОНОМІЯ.....	77
Наталія ЛИСЕЦЬКА <i>EUROPA-DISKURS</i> ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ: ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ ПІСЛЯ ВОЄННОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ 24.02.2022 Р.).....	90
Наталя МАТВЕСЬВА МОВНА БІОГРАФІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ОПИСУ МОВНОГО ЖИТТЯ ІНФОРМАНТА.....	102
Юрій МИНЕНКО ПОЕТИЧНА СПАДЩИНА ГЕРАСИМА СМОТРИЦЬКОГО.....	111
Erikő NAGY-KOLOZSVÁRI, János GYÓRI THE BENEFITS OF USING CHILDREN'S LITERATURE IN TEACHING EFL IN A WAR-TORN COUNTRY.....	118
Олена ПОХИЛЮК СКЛАДНОСУРЯДНІ РЕЧЕННЯ В ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ.....	127
Наталя РОМАНОВА ЕМОТИВНА ЛЕКСИКА В ЦАРИНІ МИСТЕЦЬКОГО АЛЬБОМУ-КАТАЛОГУ «THEATER-MUSEUM DALI IN FIGUERES».....	137
Тетяна СКУРАТКО, Алла ПАНАСЮК ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ НОВЕЛІСТИКИ ВОЛОДИМИРА ҐЖИЦЬКОГО.....	145
Олександр СМІРНОВ ПОЕТИКА ЕКСПРЕСІОНІЗМУ В ЛІРО-ЕПОСІ ПРО ГОЛОДОМОР.....	156
Олеся ТАТАРОВСЬКА ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТА ТЕМАТИЧНОЇ ВАРІАТИВНОСТІ У ТВОРАХ ДЖЕЙМСА НГУГІ (НГУГІ ВА ТХІОНГ'О).....	170
Олександр ТКАЧУК ДИСКУРС НАСИЛЬСТВА В ПОЕМІ Т. ШЕВЧЕНКА «ГАЙДАМАКИ».....	180
Ольга ХОРОШУН ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОГО ФІЛЬМУ «МОНСТРИ НА КАНІКУЛАХ».....	191
Лілія ЧИКУР ХУДОЖНІЙ СВІТ ПОВІСТІ ПЕТРА КРАЛЮКА «ДІОПТРА, АБО ДЗЕРКАЛО, В ЯКОМУ БАЧИМО НЕ ЛИШЕ СЕБЕ, А Й ІНШИХ, ПОДОРОЖУЮЧИ В ЧАСІ ТА ПРОСТОРІ».....	198

МЕТОДИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Олексій ОРЛОВ

ВИКОРИСТАННЯ БЛОГІВ ЯК НАВЧАЛЬНИХ ПРОСТОРІВ У ПІДГОТОВЦІ
ВЧИТЕЛІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....207

Елеонора ПАЛИХАТА, Галина БАЧИНСЬКА

СТОРИТЕЛІНГ У ФОРМУВАННІ ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ
НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ215

Юлія ШУЛЬЖЕНКО

АЛЮЗИЯ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ
(НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Д. ТАРТТ «ЩИГОЛЬ»).....225

СЛОВО МОЛОДОГО ДОСЛІДНИКА

Вікторія ГУРАЛЬ

ОСНОВНІ МОТИВИ ВОЄННОЇ ПОЕЗІЇ (ПАВЛО ВИШЕБАБА, ДМИТРО ЛАЗУТКІН,
МАКСИМ КРИВЦОВ).....236

Катерина ДЮКАР, Олеся ПОНОМАРЕНКО

ІНТЕГРАЦІЯ НОВИХ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ КОДІВ У МОВНУ КАРТИНУ СВІТУ УКРАЇНЦІВ.....243

Оксана ЛАБАЩУК, Катерина ЗДОР

ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА СВОЄРІДНІСТЬ ЗБІРКИ КОРОТКОЇ ПРОЗИ ІДИ ФІНК
«САД ВІДПЛИВАЄ».....254

Дарина ПАРЧЕВСЬКА, Лілія ШКОЛЯР

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСІЇ В НОВОРІЧНИХ ПРОМОВАХ
ФРАНКОМОВНИХ ПОЛІТИКІВ.....263

CONTENTS

PHILOLOGICAL RESEARCH

Galyna VYSHNEVSKA THE OBJECTIFICATION OF THE CONCEPT OF ‘WITCH’ IN THE WORKS OF LESIA UKRAINKA AND JULIUSZ SŁOWACKI.....	8
Oksana HALCHUK HALYNA PAHUTYAK’S SHORT FICTION AS COMPOSSIBLE TEXT.....	17
Iryna DILAI THE VERB IN THE ENGLISH LANGUAGE SYSTEM.....	27
Olha DOVBUSH, Tetiana HARASYM, Iryna SKOREIKO-SVIRSKA THE ROLE OF MASS LITERATURE IN INTERCULTURAL COMMUNICATION: GENRE FICTION AS A DYNAMIC CULTURAL PHENOMENON.....	36
Olga KAZANOVA ESSAY WRITING AS AN ARTISTIC PRACTICE (ON THE EXAMPLE OF THE COLLECTION OF ESSAYS “25 ESE PRO HOLOVNE”).....	46
Olga KOSOVYCH, Nazarii SLOBODIAN, Kateryna NESTERCHUK PARADIGMATIC STRUCTURE OF ORAL AUTOBIOGRAPHICAL STORIES ABOUT GERMANY: FEATURES OF PLOT CONSTRUCTION.....	54
Svitlana KRYSH TAL METAPHOR IN THE SYSTEM OF TEACHING PHILOLOGICAL DISCIPLINES (WITH A SPECIAL FOCUS ON THE ENGLISH LANGUAGE).....	66
Nadia KUTAIEVA IRISHISMS IN THE USE OF TOURISM DISCOURSE: GASTRONOMY.....	77
Nataliia LYSETSKA <i>EUROPE-DISCOURSE</i> OF THE THIRD MILLENNIUM: LEXICAL AND STYLISTIC ASPECTS (ON THE EXAMPLE OF THE GERMAN PRESS AFTER RUSSIA’S MILITARY INVASION INTO UKRAINE ON 24.02.2022).....	90
Natalia MATVEIVA LANGUAGE BIOGRAPHY AS THE SOURCE OF DESCRIPTION OF THE INFORMANT’S LANGUAGE LIFE.....	102
Yurii MYNENKO THE POETIC HERITAGE OF GERASYM SMOTRYCKIY.....	111
Enikő NAGY-KOLOZSVÁRI, János GYŐRI THE BENEFITS OF USING CHILDREN’S LITERATURE IN TEACHING EFL IN A WAR-TORN COUNTRY.....	118
Olena POKHYLIUK COMPOUND SENTENCES IN POETIC SPEECH.....	127
Natalia ROMANOVA EMOTIONAL VOCABULARY IN THE ART ALBUM-CATALOG “THE THEATER-MUSEUM OF DALÍ IN FIGUERES”.....	137
Tetiana SKURATKO, Alla PANASIUK PECULIARITIES OF THE POETIC OF NOVELISTIC VOLODYMYR GZHYTSKY.....	145
Oleksandr SMYRNOV POETICS OF EXPRESSIONISM IN THE LYRIC-EPIC TEXTS ABOUT THE HOLODOMOR.....	156
Olesya TATAROVSKA THE STUDY OF LINGUISTIC AND THEMATIC VARIABILITY IN THE WORKS OF JAMES NGUGI (NGUGI WA THIONG’O).....	170
Oleksandr TKACHUK THE DISCOURSE OF VIOLENCE IN T. SHVCHENKO’S POEM “HAIDAMAKS”.....	180
Olga KHOROSHUN USE OF LEXICAL TRANSFORMATIONS IN THE UKRAINIAN TRANSLATION OF THE ANIMATED MOVIE “HOTEL TRANSYLVANIA”.....	191

Liliia CHYKUR

THE ARTISTIC WORLD OF PETER KRALIUK'S STORY "DIOPTRA, OR A MIRROR, IN WHICH WE SEE NOT ONLY OURSELVES, BUT ALSO OTHERS, TRAVELING IN TIME AND SPACE".....198

METHODOLOGICAL RESEARCH

Oleksii ORLOV

THE USE OF BLOGS AS EDUCATIONAL SPACES IN THE TRAINING OF TEACHERS IN THE LANGUAGE AND LITERATURE FIELD OF EDUCATION.....207

Eleonora PALYKHATA, Galyna BACHINSKA

STORYTELLING IN THE FORMATION OF PUBLIC SPEAKING OF HIGH SCHOOL STUDENTS AT UKRAINIAN LANGUAGE LESSONS.....215

Yuliia SHULZHENKO

ALLUSION IN A LITERARY TEXT AS A SOURCE OF LINGUISTIC AND COUNTRY STUDIES COMPETENCE FORMATION IN THE FUTURE PHILOLOGISTS TRAINING (THE CASE-STUDY OF THE NOVEL "THE GOLDFINCH" BY D. TARTT).....225

A WORD FROM A YOUNG RESEARCHER

Viktoriia HURAL

MAIN MOTIVES OF WAR POETRY (PAVLO VYSHEBABA, DMYTRO LAZUTKIN, MAKSYM KRYVTSOV).....236

Kateryna DIUKAR, Olesia PONOMARENKO

INTEGRATION OF NEW LINGUISTIC AND CULTURAL CODES INTO THE LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD OF UKRAINIANS.....243

Oksana labashchuk, Kateryna ZDOR

GENRE AND STYLE FEATURES OF IDA FINK'S COLLECTION "THE GARDEN FLOATS AWAY".....254

Daryna PARCHEVSKA, Liliia SHKOLIAR

LINGUISTIC MEANS OF EXPRESSION IN NEW YEAR'S SPEECHES OF FRENCH-SPEAKING POLITICIANS.....263

СКЛАДНОСУРЯДНІ РЕЧЕННЯ В ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ

Олена ПОХИЛЮК

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української філології
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
вул. Нагірна, 13, м. Вінниця
ORCID: 0000-0003-2786-4055
olhovaolena@ukr.net*

Пропоноване лінгвістичне дослідження дасть корисну інформацію для аналізу синтаксичних явищ у мовній художній дійсності. Предметом нашого аналізу стали складносурядні речення в художньому дискурсі Михайла Каменюка. Матеріалом для дослідження послужила книга поезій автора «Пісні ніжного волоцюги» (2010 р.).

Наукова розвідка має на меті виявити й охарактеризувати специфіку функціонування в поетичному дискурсі Михайла Каменюка складносурядних синтаксичних конструкцій, встановити конкретні прийоми організації художньої образності на синтаксичному рівні, дібрати ілюстративний матеріал, який би розкривав мовну манеру письма поета. Окреслена мета дослідження зумовила постановку та розв'язання таких завдань: здійснити ґрунтовний аналіз синтаксичної організації поетичної збірки М. Каменюка «Пісні ніжного волоцюги»; проаналізувати основні семантико-синтаксичні моделі складносурядних синтаксичних конструкцій автора; схарактеризувати частотність уживання та стилістичну роль різних типів складносурядних речень в аналізованій поезії тощо.

Основним змістом статті є детальний аналіз синтаксичної організації поезії Михайла Каменюка. Своєрідність мовлення кожного митця унікальна завдяки структурним і стилістичним елементам поетичного мовлення, які відображають його настрій і світогляд. У статті описано формальні показники синтаксичної єдності складносурядних речень, наголошено на супровідних величинах сурядного зв'язку, розглянуто складносурядні речення в поезії автора в аспектах формально-граматичної, семантико-синтаксичної та комунікативної організації. Крім того, проаналізовано складносурядні речення за емоційно-експресивним забарвленням та за відношенням до об'єктивної дійсності. Основну увагу зосереджено на характеристиці смислових типів складносурядних речень, зокрема єднально-часових, зіставних, протиставних, розділових, умовно-наслідкових тощо, а також засобів синтаксичного зв'язку в них.

Під час дослідження було застосовано такі методи, як описовий, порівняння, контент-аналіз, структурний, компонентний аналіз, функціонально-стилістичний аналіз.

Ключові слова: єднально-перелічувальні відношення, єднально-поширювальні відношення, зіставні відношення, протиставні відношення, синтаксичні конструкції неоднорідного ряду, синтаксичні конструкції однорідного ряду, складносурядне речення, формально елементарні речення, формально неелементарні речення.

COMPOUND SENTENCES IN POETIC SPEECH

Olena POKHYLIUK

*Candidate of Philological Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Philology,
Communal Higher Education Institution
“Vinnytsia Humanities Pedagogical College”
13 Nahirna str., Vinnytsia
ORCID: 0000-0003-2786-4055
olhovaolena@ukr.net*

By examining the syntactic structure of poetry, we may comprehend and characterise the current level of linguistic thought as well as the manner in which different writers use it. This linguistic research will provide useful information for analysing syntactic phenomena in language reality. The object of the research is a collection of poems by Mykhailo Kamenyuk “Songs of a Gentle Vagabond” (2010), and the subject of analysis is the syntactic features of the poems presented in the publication.

The purpose of the article is to identify and characterize the specifics of the functioning of complex syntactic constructions in Mykhailo Kamenyuk’s poetic discourse, to establish specific methods of organizing artistic imagery at the syntactic level, to select illustrative material that would reveal the poet’s linguistic manner of writing. The outlined purpose of the study led to the formulation and solution of the following tasks: to carry out a thorough analysis of the syntactic organization of M. Kamenyuk’s poetry collection “Songs of a Gentle Vagabond”; analyze the main semantic and syntactic models of the author’s complex syntactic constructions; to characterize the frequency of use and the stylistic role of different types of compound sentences in the analyzed poetry, etc.

The general scientific techniques employed in the analysis of the collection are analysis and synthesis as theoretical methods-operations that, in the first place, aim to comprehend the phenomenon of a poetic work and its existence in the plane of theoretical characteristics; these techniques are subordinated to the need to understand the main trends in the development of the aesthetic and literary discourse of poetry, without which it is impossible to consider the syntactic features of poetic works;

and finally, abstraction and concretization as theoretical methods of operation; The deductive-inductive method as a cognitive action that allows you to move from the empirical experience of perceiving the structure of a poetic text and its understanding to certain theoretical generalizations (induction), and from them to other phenomena and processes, the comprehension of which is subject to the theoretical positions obtained through generalization (deduction).

Using the formal method, which permits analysing a literary work's form as a collection of techniques in terms of their aesthetic impact on the reader, the structural-semiotic method, which aims to characterise the poetic text's structure and is subordinated to the task of carrying out aesthetic communication between the author and the reader, and the method of providing a comprehensive and methodical explanation of the phenomenon of a poetic work and its existence, which is carried out in the process of linguistic and literary cognition, are added to the general scientific methods.

The main content of the article is a detailed analysis of the syntactic organization of Mykhailo Kamenyuk's poetry. The originality of each artist's speech is unique due to the structural and stylistic elements of poetic speech, which reflect his mood and worldview. The article describes the formal indicators of the syntactic unity of compound sentences, emphasizes the accompanying values of the subjunctive connection, considers compound sentences in the author's poetry in the aspects of formal-grammatical, semantic-syntactic and communicative organization. In addition, compound sentences are analyzed in terms of emotionally expressive coloring and in relation to objective reality. The main attention is focused on the characteristics of the semantic types of compound sentences, in particular conjunctive-temporal, comparative, opposite, punctuation, conditional, etc., and the means of syntactic connection in them.

Key words: *comparative relations, compound sentences, formally elementary sentences, formally non-elementary sentences, opposing relations, syntactic constructions of a heterogeneous series, syntactic constructions of a homogeneous series, unifying-enumerative relations, unifying-spreading relations.*

Постановка проблеми. Різні за будовою та характеристиками складні синтаксичні конструкції становлять органічну ланку в загальній системі виражальних засобів мовлення в художньому стилі. Вони мають низку особливостей, які стосуються загальної типології, внутрішньої структури, стилістичного функціонування в художній прозі й потребують ґрунтовного дослідження, особливо у творчій спадщині українських письменників, тексти яких найчастіше стають предметом аналізу здебільшого літературознавчих студій. Спостерігаючи за тенденціями розвитку сучасного мовознавства, можемо зауважити поступальний розвиток вчення про синтаксичні одиниці й поняття як різноаспектні явища, що досліджуються не лише з формально-граматичного погляду, а й семантичного й комунікативного. Такий багатоаспектний аналіз синтаксичних конструкцій ураховує формальну будову одиниць синтаксису, визначає тісний взаємозв'язок їх формальної структури й значення, а також особливості функціонування у сфері

мови й мовлення, зокрема художнього. Саме тому предметом нашого дослідження визначено особливості функціонування складносурядних речень у поетичному мовленні, а матеріалом дослідження обрано збірку вінницького поета Михайла Каменюка «Пісні ніжного волоцюги» [1].

Мета статті – виявити й охарактеризувати специфіку функціонування в поетичному дискурсі Михайла Каменюка складносурядних синтаксичних конструкцій, встановити конкретні прийоми організації художньої образності на синтаксичному рівні, дібрати ілюстративний матеріал, який би розкривав мовну манеру письма поета. Окреслена мета дослідження зумовила постановку та розв’язання таких завдань: здійснити ґрунтовний аналіз синтаксичної організації поетичної збірки М. Каменюка «Пісні ніжного волоцюги»; проаналізувати основні семантико-синтаксичні моделі складносурядних синтаксичних конструкцій автора; схарактеризувати частотність уживання та стилістичну роль різних типів складносурядних речень в аналізованій поезії тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. До складносурядних речень належать речення, утворені з двох чи кількох структурно автономних частин, пов’язаних сурядними сполучниками. «Сучасний лінгвістичний словник» трактує такі синтаксичні одиниці, як «поліпредикативні конструкції, до складу яких входять граматично рівноправні предикативні одиниці, тобто жодна з них не виступає ані головною, ані залежною, що поєднані між собою сурядним зв’язком і сполучені сурядними сполучниками: і, та, а, але, зате, проте, однак, або, чи та ін.» [2, с. 655]. Вживання сурядного сполучника є основним формальним показником синтаксичної єдності складносурядного речення. Тривалий час такі речення називали рівнорядно-зложеними, або сполукою речень, на тій підставі, що поєднуються головні речення (В. Сімович та ін.) [3, с. 81]. Супровідними величинами сурядного зв’язку традиційно постають співвідносність видо-часових форм дієслів-присудків, інтонаційні особливості, лексичне наповнення предикативних частин та ін.

У поетичних творах збірки «Пісні ніжного волоцюги» М. Каменюк використовує різноманітні за будовою й за функціонально-стилістичними особливостями синтаксичні одиниці. Це стосується як простих і складних речень як основних найуживаніших синтаксичних одиниць мовного потоку, так і складних синтаксичних конструкцій. Так, на сторінках аналізованої збірки, як ми вже зазначали в попередніх розвідках, налічуємо 995 синтаксичних одиниць, з-поміж яких простих речень – 479 (48,1%), зокрема простих двоскладних речень – 278 (58%), простих односкладних речень – 163 (34%), простих неповних речень – 39 (8%), складних речень – 497 (49,9%), зокрема складносурядних речень – 59 (12,3%), складнопідрядних речень – 107 (21,5%), складних безсполучникових речень – 151 (30,2%), складних багатокomпонентних речень з різними типами зв’язку – 143 (28,6%), речень з прямою мовою – 37 (7,4%). Крім того, натрапляємо на 19 синтаксичних конструкцій (2%), які є результатом специфічної авторської мовотворчості і які неможливо однозначно кваліфікувати до будь-якого із названих вище

типів синтаксичних одиниць без ретельного аналізу та детальних коментарів.

Вважаємо доцільним і логічним аналіз особливостей функціонування складних синтаксичних конструкцій у поетичному мовленні М. Каменюка розпочати з опису складносурядних речень. У їх організації та у вираженні їх граматичних значень автор найчастіше з усіх можливих засобів використовує анафоричні займенники (*він, сам, той, цей, там, тоді* та ін.): *На вітрі долетів далекий вальс, і я його сприйняв, як ласку Божу* [1, с. 9]; *З тобою усе б ми могли понівечити, й сніжиноньки ти б не несла на брові* [1, с. 90]; неповноту другої частини: *Та я не одрікся Бога, а Він од мене – за гріх* [1, с. 7]; *Поцвітімо удвох, поцвітімо хоч трохи, а там – замете смітниками* [1, с. 80]; спільні для всіх частин компоненти: *А в мене – вік озимий і дум про тебе плетиво сумне* [1, с. 176]; *І серце єдине, і очі одні умінням великим прощати мені* [1, с. 25].

Розгляд складносурядних речень традиційно ґрунтується на особливостях їх формально-граматичної, семантико-синтаксичної та комунікативної організації.

На формально-граматичному рівні складносурядні речення поділяються на формально елементарні та формально неелементарні. До перших належать такі, які складаються з двох предикативних частин, об'єднаних сурядним синтаксичним зв'язком: *Та я не одрікся Бога, а Він од мене – за гріх* [1, с. 7]; *А так забиваю цвяхи за пів весни до епохи, і світлого цього невдахи не шкода мені нітрохи* [1, с. 104].

Формально неелементарні складносурядні речення складаються з трьох і більше предикативних частин: *Були б і ми такі, та не посміли, а, може, так накреслено вгорі* [1, с. 171]; *І своїм серцем поруч станеш битися, і давніх мрій приміряєш вінок, і викраде тебе бентежна птиця на хвилях небувалих сторінок* [1, с. 182] і под.

За комунікативною настановою складносурядні речення, як і інші типи речень за будовою, поділяються на розповідні, питальні, спонукальні. Так, розповідні складносурядні речення своїм призначенням мають повідомлення про певні факти, події, донесення інформації: *Ти – рідкісна з'ява, а, отже, даремно, побачивши тебе, кричати «ура»* [1, с. 75]; *Уже минуле стало сон-травою, а, може, і життя, як сон-трава* [1, с. 140] і под. Питальні складносурядні речення містять у своєму складі те чи інше питання, що спонукає слухача, читача до певної відповіді на нього: *Зазнавши і зваби, і згуби, знайшовши для цього слівце, усе ж був я кимось любий, а, може, здалося це?* [1, с. 7]; *Не склалася, бач, родина, та й скластися мала як?..* [1, с. 134]; *Я – скорпіон, а ти?* [1, с. 11]; *Які морози і які вітри?* [1, с. 140] та ін. Питальні складносурядні речення, виявлені в поезії М. Каменюка, мають риторичний характер, тобто не вимагають відповідей. Спонукальні складносурядні речення в аналізованій поезії спонукають до певних дій, виражають різною мірою волевиявлення мовця: *Стань птахом, стань, тополею не гнися – і ти побачиш далі голубі* [1, с. 68]; *Тремти і боронись, та щастя в обороні Ніколи не знайди, ніколи не знайди* [1, с. 58]; *Хай всохне в тузі там моя царівна й поганками престол мій заросте* [1, с. 8]; *Хай землю глеки б'ють солодким боєм й горить далеке вогнище живе...* [1, с. 156].

За емоційно-експресивним забарвленням складносурядні речення можуть бути окличними (емоційно забарвленими) та неокличними (емоційно незабарвленими): *Грішні ми, і грішні ці молитви!..* [1, с. 177]; *Як живляться цими струмками всі ріки й до щастя пливуть кораблі!...* [1, с. 77]. Як свідчать статистичні підрахунки, окличні складносурядні речення в поезії М. Каменюка становлять лише 3,4% від репрезентації такого типу синтаксичних одиниць.

За відношенням до об'єктивної дійсності складносурядні речення поділяються на стверджувальні та заперечні. До першого різновиду належать речення, в яких стверджується наявність певного факту об'єктивної дійсності: *І знову іскри феєрверків чешуть в непогамовне серденько моє, і знову на щити лисиці брешуть, і знов так само сонце устає* [1, с. 72]; *Кохана, дуже схожа ти на вітер, а я скидаюсь на вітряк, мабуть* [1, с. 15]; *Лишень зацвів любові пізній сонях, а вже із граба листя обліта* [1, с. 153].

У заперечних реченнях заперечується певний факт або реалія об'єктивної дійсності: *Уже не схотіла звичайною жінкою уносити в тіло і пекло, й грозу, а вибрала бути в той вечір сніжинкою, влетіти у душу, втекти у сльозу* [1, с. 90]; *Давно ніхто не стукав на порозі, і я, мов дідух, тишею обріс* [1, с. 172]; *З тобою усе б ми могли понівечити, й сніжиноньки ти б не несла на брові* [1, с. 90].

На семантико-синтаксичному рівні розрізняються й смислові типи складносурядних речень: єднально-часові, зіставні, протиставні, розділові, градаційні, умовно-наслідкові тощо. Розрізнення смислових типів складносурядних речень доцільно здійснювати за типами використаних для поєднання предикативних частин сполучників.

У складносурядних реченнях з єднальними сполучниками виражаються єднальні відношення, з-поміж яких розмежовуються єднально-перелічувальні, єднально-поширювальні, єднально-результативні та ін.

За особливостями будови й граматичного значення складносурядні речення з єднальними сполучниками поділяються на складносурядні речення однорідного складу і складносурядні речення неоднорідного складу. У складносурядних реченнях однорідного складу в аналізованій поезії предикативні частини з'єднуються сполучниками *і*, *та* і виражають єднально-перелічувальні відношення (перераховуються однорідні події – одночасні або послідовні): *І прилітає Принц на «мерседесі», і в нього лоб твердіший за граніт* [1, с. 108]; *Несло життя то радощі, то муки, і ось уперше – радощів нема* [1, с. 145]; *Тендітна квітка, і небесний дах, і ти, як промінь, поміж них легенька* [1, с. 20]; *Та випала з книги забута засушена квітка, та в серце вколола жаринка із того вогню* [1, с. 126]; *Мені чоло закув холодний лід, і повні очі синього туману, і, наче присоливши давню рану, іскринками життя жаріє глід* [1, с. 87]. Аналізуючи сурядні сполучні засоби в поетичних текстах М. Каменюка, ми встановили, що в складних реченнях у ролі єднального найчастіше вживається сполучник *і*, рідше – *та*, *й*.

Складносурядні речення неоднорідного складу становлять поєднання двох сурядних компонентів, що є неадекватними за семантикою: сполучники *і*, *та* (в

значенні *і*), *також*, *теж* виражають єднально-поширювальні, єднально-результативні та інші відношення. У єднально-поширювальних реченнях (сполучники *і*, *й*) наявне відносне смислове підпорядкування другої частини першій: *Кохана, ти і вітер дуже схожі, і в цьому, певне, винна ти сама* [1, с. 15]; *Очі, як волошки сині, Милі, голосні – І спадає тихо іній На мої пісні* [1, с. 23]; *Скресає ліс раніше, ніж ріка, і яр димить, немов глибока рана* [1, с. 86]; *Читала ти замурзаний роман, зітхала над п'янкими сторінками, і над тобою нахилився Пан, у пазуху забратись хтів руками* [1, с. 91]; *Я хижий посвист чую від ріки, й збиратися мені не треба навіть* [1, с. 32]. У єднально-результативних складносурядних реченнях (сполучник *і*) друга частина виражає результат, наслідок, висновок, що є похідним першої частини: *І ось відвертаюсь щокою на ліве плече, задмухую свічку, немов блискавиця, гарячу – і віск з неї крапле, і пальці тремтячі пече* [1, с. 120]; *Колись ти затулялася Карпатами – Й я відкидав, немов серпанок, їх* [1, с. 180]; *На вітрі долетів далекий вальс, і я його сприйняв, як ласку Божу* [1, с. 9]; *Приліг я, мов заєць у скибі, й кудись мене вічність несе* [1, с. 163].

Складносурядні речення, сурядні частини яких з'єднані сполучником *і*, можуть виражати також умовно-наслідкові і причиново-наслідкові відношення, що зумовлюється особливостями лексичного наповнення частин: *Поїхала ти, і зажура вступила до хати, і яюсь раптово усе лиховісне збулось...* [1, с. 125]; *Ти вибрала мільонера, залишила нудьгу мені, і живеться тобі відтепер легко й весело* [1, с. 157]; *Дрижав мій кінь, і по шовковій шкірі писав я покаянні письмена* [1, с. 135]; *Дрижав мій кінь, дрижав, і те дрижання дрижало у жень-шеньових очах* [1, с. 135]; *Давно ніхто не стукав на порозі, і я, мов дідух, тишею обріс* [1, с. 172]; *Втім, це була заборонена сфера, і Богоматір сіяла в думках* [1, с. 173]; *Вовки ідуть, й тремтіння юних сук спалахує під кожними ворітьми* [1, с. 141]. Відомо, що єднальні сполучники *і* (*й*) належать до універсальних засобів поєднання частин і компонентів, а роль виразників семантико-синтаксичних відношень перебирають на себе інші засоби. Так, недиференційований сполучник *і* (*й*) послідовно представлений у вищенаведених реченнях із причиново-наслідковими та умовно-наслідковими відношеннями, останні при цьому виражені семантикою компонентів конструкції. Як зауважує Ю. Ричагівська, ідентифікаторами семантико-синтаксичних відношень у синтаксичних конструкціях такого типу виступають також лексичні актуалізатори, завдяки яким на базові семантико-синтаксичні відношення нашаровуються значеннєві відтінки [4, с. 190]. В аналізованих прикладах такими ідентифікаторами виступають одиниці *і яюсь раптово, і відтепер* і под. Подібні випадки, коли семантико-синтаксичні відношення виражаються аналітичним способом, засвідчують зміни в сполучниковій системі сучасної української літературної мови. Це дає підстави деяким мовознавцям розглядати окремі з таких поєднань сполучників із лексичними конкретизаторами як такі, що становлять функціонально цілісні одиниці, тобто стають вторинними складеними сполучниками, які або виражають ті самі семантико-синтаксичні відношення, що й базовий сполучний засіб, або вже стали виразниками

відмінного порівняно з традиційним сполучником семантико-синтаксичного відношення [5, с. 217].

Складносурядних речень з єднально-ототожнювальними та єднально-градаційними відношеннями в аналізованій збірці М. Каменюка не виявлено.

Складносурядні речення з розділовими сполучниками охоплюють відношення взаємовиключення та чергування подій. Усі складносурядні речення з розділовими сполучниками належать до складносурядних речень однорідного складу. Відношення взаємовиключення виражаються за допомогою сполучників *або, чи, не то... не то, чи то... чи то*. Сполучники *або, чи* можуть бути одиничними й повторюваними. Вони вказують на те, що зміст першої, другої та наступної частин виключає один одного: *Чи то громом розверзеться небо, чи то миша проскочить, бува* [1, с. 100]. У реченнях із семантикою чергування (сполучник *то... то* (повторюваний)) ідеться про події в різних часових планах, тобто такі, які чергуються: *То раптом щось трояндове промовиш, то серця сколихнеш тихеньку віть* [1, с. 15]. Як бачимо з прикладів, уживання одиничних розділових сполучників у поетичному мовленні обмежене, натомість посилена роздільність у чергуванні фактів найчастіше позначається вживанням повторюваного сполучника. Складносурядних речень з розділовими відношеннями, де реалізується семантика взаємовиключення, наявність реалізації однієї дії передбачає відсутність вияву іншої, в поезії М. Каменюка не виявлено.

Складносурядні речення з протиставними сполучниками охоплюють зіставні й протиставні відношення. Такі речення незалежно від однорідного чи неоднорідного їх складу є тільки двокомпонентними. У зіставних реченнях (сполучники *а і та* (в значенні *а*)) зіставляються різні явища, при цьому вони не заперечують одне одного, а мовби співіснують (неконтрастне зіставлення). Звідси впливає наявність у предикативних частинах лексичних елементів однієї тематичної групи: *Зі мною лиш розхристана душа, а при мені – сопілка і торбина* [1, с. 7]; *Осінній дощ січе мої діла, а це не просто зустрічі із кимось* [1, с. 97]; *Сучасність пише словеса в адресі, а правда пише неодмінний звіт...* [1, с. 108]; *Там – рояль, а у ньому – гомерична гармонія грому* [1, с. 17]; *Шукав я слів, а випало з конверта забуте фото, вислане колись* [1, с. 181].

Речення з протиставними відношеннями (сполучники *але, та* (в значенні *але*), *зате, проте, однак* та ін.) виражають протиставно-обмежувальні, протиставно-допустові, протиставно-компенсувальні і под. відношення. У протиставно-обмежувальних реченнях (сполучники *але, однак*) повідомляється про такі події, друга з яких обмежує кількісний та якісний вияв першої або уточнює її, заперечуючи в чомусь її зміст: *Бюрократи кривлять писки, Але я тут свій, я знаю, – Без ірпінської прописки І бозна з якого краю* [1, с. 36]; *Любити, не уміючи прощати, напевне, можна, але що це дасть?* [1, с. 132]; *Нас дороги розвели, та не щезне за даллю цей твій сумновеселий, нерозважний ідальго* [1, с. 21]; *та всю не вип'єш, та правда про нас брехні всі обмине* [1, с. 22]. Складносурядних речень із протиставно-допустовою семантикою (зі сполучниками *але, однак*) та речень з

протиставно-компенсувальною семантикою (зі сполучниками *зате, але* і под.) у поезії М. Каменюка не виявлено.

Також не натрапляємо в аналізованій поезії на складносурядні речення з приєднувальними та пояснювальними сполучниками. Це спричинене особливостями поетики віршів.

Враховуючи граматичну семантику засобів, використовуваних з метою поєднання сурядних частин, і відштовхуючись від необмеженості/обмеженості сурядного ряду, можна виділити два формальних типи складносурядних речень, а саме: речення відкритої структури; речення закритої структури. Перші охоплюють складносурядні речення з єднальними (часовими) і розділовими відношеннями: *і страшно, і соромно, й це каяття, і дихати щось не дає...* [1, с. 56]. До складносурядних речень закритої структури належать утворення з протиставними, зіставними, пояснювальними, градаційними, умовно-наслідковими та іншими відношеннями: *Естампів старих пасторальна овечка – вся юнь Ренесансу немов ти, а я...* [1, с. 75]; *Ти заплачеш, а він одзоветься на свої лиш слова золоті* [1, с. 101]; *Поцвітімо удвох, поцвітімо хоч трохи, а там – замете смітниками* [1, с. 80].

Погодимося з твердженням Ю. Ричагівської про те, що уживання сурядного сполучника на початку віршового рядка, що збігається з початком речення, зазвичай засвідчує втрату сполучником єднальної чи будь-яких інших функцій та використання його для приєднання нової синтаксичної конструкції до попередньої [4, с. 192]. Наведемо прилади, що ілюструють і підтверджують попередньо висловлене: *Та випала з книги забута засушена квітка, та в серце вколола жаринка із того вогню* [1, с. 126]; *та всю не вип'єш, та правда про нас брехні всі обмине* [1, с. 22]; *І серце єдине, і очі одні умінням великим прощати мені* [1, с. 25]; *і страшно, і соромно, й це каяття, і дихати щось не дає...* [1, с. 56]; *А в мене – вік озимий і дум про тебе плетиво сумне* [1, с. 176]; *А так забиваю цвяхи за пів весни до епохи, і світлого цього невдахи не шкода мені нітрохи* [1, с. 104]. Як бачимо з вищенаведених прикладів, функції засобів приєднання у віршовому мовленні зазвичай виконують сполучники *і, та, а*, які вже втратили чіткий поділ на єднальні, зіставні, протиставні чи розділові, тому вони мають спільне призначення – приєднують додаткові (іноді емоційні) одиниці, пов'язані з попереднім контекстом.

Висновки. Узагальнюючи описані результати дослідження, підсумуємо, що складні речення є активно вживаним компонентом поетичного синтаксису Михайла Каменюка. Вони не лише забезпечують зв'язок різних структурних елементів поетичного тексту, сприяючи його загальній цілісності, а й посилюють образність і експресивність художнього мовлення, допомагають авторові відтворити багатий внутрішній світ ліричного героя, донести до читача ідейний зміст віршованого твору. Складносурядні речення представлені в поезії автора здебільшого синтаксичними конструкціями однорідного складу з єднально-перелічувальними відношеннями та неоднорідного складу з єднально-поширювальними відношеннями, а також складносурядними реченнями з протиставними

сполучниками з зіставними та протиставними відношеннями. У поетичному мовленні автора сурядні сполучники, які поєднують частини й компоненти складних речень, зазнають структурних і смислових змін. Потенціал сполучникової системи в поетичному мовленні посилюється завдяки семантизації сполучників та залученню лексичних елементів, які збагачують контекст новими відтінками значення. Факультативність багатьох сполучників, що виражають семантико-синтаксичні відношення, активізує стилістичний резонанс синтаксису. Загалом, коли це відбувається, йдеться про широкий спектр можливостей сполучникової системи української мови, що свідчить про високий ступінь її розвитку.

Ця публікація продовжує попередні дослідження автора, пов'язані зі з'ясуванням специфіки синтаксичної організації поетичного мовлення в цілому та ідеостилію Михайла Каменюка зокрема, та окреслює перспективи для подальшого вивчення цієї проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каменюк М. Пісні ніжного волоцюги. Київ : Ярославів Вал, 2010. 192 с. URL: <http://surl.li/owubca> (дата звернення: 26.09.2024).
2. Загнітко А. Сучасний лінгвістичний словник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 920 с.
3. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с.
4. Ричагівська Ю. Особливості функціонування сурядного сполучника в складному реченні поетичного мовлення. *Волинська філологічна: текст і контекст*. 2012. Т. 14. № 2. С. 187–194.
5. Городенська К. Граматичний словник української мови. Сполучники. Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. 340 с.

REFERENCES

1. Kameniuk, M. (2010). *Pisni nizhnoho volotsiuhy* [Songs of the Gentle Tramp]. Kyiv : Yaroslaviv Val, 192 p. Retrieved from <http://surl.li/owubca> (accessed 26 September, 2024). [in Ukrainian].
2. Zahnitko, A. (2020). *Suchasnyi linhvistychnyi slovnyk* [Modern Linguistic Dictionary]. Vinnytsia : TVORY, 920 p. [in Ukrainian].
3. Zahnitko, A. (2009) *Ukrainskyi syntaksys: teoretyko-prykladnyi aspekt*. [Modern Linguistic Dictionary]. Donetsk, 137 p. [in Ukrainian].
4. Rychahivska, Yu. (2012). *Osoblyvosti funktsionuvannia suriadnoho spoluchnyka v skladnomu rechenni poetychnoho movlennia* [Features of the Functioning of the Subjunctive Conjunction in a Complex Sentence of Poetic Speech]. *Volyn filolohichna: tekst i kontekst* [Volyn philological: text and context], vol. 14, № 2, pp. 187–194. [in Ukrainian].
5. Horodenska, K. (2007). *Hramatychnyi slovnyk ukrainskoi movy. Spoluchnyky* [Grammatical Dictionary of the Ukrainian Language. Conjunctions]. Kherson : Vyd-vo KhDU, 340 p.